

027.41

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR
HÍRDELTŐ

BUDAPEST, IX., ULLÓI ÚT 51

Telefon: 138-068, 397-748, 340-726

1976 JAN 6

DOLGOZÓK LAPJA
(KOMÁROM)

Kalendárium-krónikák

244 Magyarország emlékezetes dolgairól

Díszes kötésű mini könyvecské: „Magyar Országai Kis Kalendárium az 1801. esztendőre, mely 365 napokból áll. A Magyar Nemzetek közjávára ki-adatott Pesthen. Találhatik: Kis István könyvtárában.”

Hogy ott, vagy máshol talált gazdára, ki tudja 174 év távlatából. Az apró, tükrös, vagy tükör nélküli kalendáriumok az 1700-as évek végén, Bécsben kezdtek megjelenni, boltokban, vásárokon nálunk is kelendők voltak. Ma már a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest-gyűjteményét gyarapítja az 1801., az 1803. és az 1806. évi mini kalendárium. Ez utóbbit az új esztendőre faksimile kiadásban jelentetik meg újra — könyvtárak számára.

A több száz kalendárium között találhatóak ezeknél régebbiek is. „A Ház és Íráshoz” alkalmaztatott 1730. évi Ka-

lendárium” például sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Többek közt Astrológiai jelentést a Télről, A kikelet vagy Tavaszról, Nyárról, az Őszről, a Hadakozásról, a Békességről, a Betegségekről és az Asszonyokról.

Külön érdekesség

„...a Bisextilis azaz közbetetett, vagy ugró esztendőre, kinek hossza 366 nap. Világteremtése után 5626. a Közönséges vízözön után 4058. Róma városának építése után 2414. a római kalendárium megújítása után 82. esztendőben...” megjelent 1646 Ó- és Újesztendőre szóló Kalendárium. Hajdani tulajdonosa: Zrínyi Miklós tisztje üres lapjaira feljegyezte hadjárataikat és visszatéréseiket. Szeptember 18-án ezt írta: Gróf Zrínyi

Miklós Horvátországi bánt vadászatban egy ördög meglötte. Végül pedig azt: Zrínyi Miklós temetése Muraközben.

Más kalendáriumokban leírták: milyen volt az időjárás, a termés, mikor ment Erdélybe a posta, mennyit fizettek a búzáért, a béresnek, mennyit a szabónak, a kereskedőnek. De bevették a család, az ország főbb eseményeit is. A kalendárium a XVII—XVIII. században az egyik legnépszerűbb kiadvány volt. Az ismeretszerzés forrása, mai kifejezéssel: tömegkommunikációs eszköz. Tájékoztatót „Magyarország emlékezetes dolgairól”, „A magyarok történetéről”, „Az aranyoknak mostani járásáról”, „Hasznos regulákról”, az „Érvágásról, Purgálásról, Köpülőzésről”. Ugyanakkor évről évre kínálta a lehetőséget a krónikáirásra.

A mai kutatóknak ritka értékes adatokat szolgáltathat. Akárcsak sok könyv, monográfia, tanulmány, évkönyv, apró nyomtatvány, fénykép, térkép a Budapest-gyűjteményből. Az itt található fotók segítségével készíthettek dokumentumfilmet a Lánchídról és a fogaskerekűről. És mennyire örültek a Nyugati pályaudvar rekonstrukciójáért munkálkodó szakemberek, amikor a gyűjteményben megtalálták a pályaudvar eredeti tervrajzát! A Budapesti Múemlék Felügyelőség a műemlékek történetéhez szükséges irodalmat kapja itt kézhez. De jó szolgálatot tettek a csatornázási munkák, térképek, vízállásjelentések is. Ezért gyarapítják évről évre az ország legnagyobb helytörténeti gyűjteményét, amely ma már 55 ezer könyvet, monográfiát, évkönyvet, tanulmányt, kalendáriumot, 50 ezer filmet, 300 térképet és ezen kívül 1902-től máig megjelent újságokból és folyóiratokból kivágott cikkeket őriz.

Molnár Erzsébet